

Anmeldelser

Eva Sørensen og Jacob Torfing (red.), *Samarbejdsdrevet innovation i den offentlige sektor*. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2011, 443 s., 450 kr.

Bogen består af i alt 443 sider fordelt på 21 kapitler på mellem 14 og 26 sider skrevet af 25 bidragsydere – forskere såvel som offentlige ledere og konsulenter. Den er opbygget med et introducerende kapitel, tre dele og et afsluttende konkluderende kapitel. Del 1 har titlen ”Teoretiske vinkler på samarbejdsdrevet innovation” og består af syv kapitler. Del 2 har titlen ”Aktørerne i samarbejdsdrevet innovation” og består af seks kapitler. Del 3 har titlen ”Empiriske studier af samarbejdsdrevet innovation” og består af seks kapitler. Rent formmæssigt savner man som læser et afsluttende register med centrale begreber og referencer. Bogens detaljerede indholdsfortegnelse hjælper dog læseren ganske godt på vej.

Innovation er på dagsordenen i Danmark og de nordiske lande såvel som internationalt i disse år. I de seneste danske regeringers mange forskellige udspil til strategier og reformer (fx globaliseringsstrategi, kvalitetsreform, strukturreform) optræder begrebet eksempelvis hyppigt, og generelt anses samfundets evne til innovation for at være en væsentlig konkurrenceparameter i en globaliseret verden. Innovation er således blevet et modebegreb i beslutningstageres jagt på løsningsmodeller, men det er også et fænomen, som samfundsforskere inden for forskellige faglige traditioner har analyseret empirisk og teoretisk i årtier.

Det er således et yderst relevant emne for offentlige beslutningstagere såvel som forskere, som tages op i bogen *Samarbejdsdrevet innovation i den offentlige sektor*. Bogen er udsprunget af forskningsprojektet CLIPS (Collaborative Innovation in the Public Sector), der er finansieret af det Strategiske Forskningsråds program for forskning i brugerdrevet innovation og er ledet af professorerne Eva Sørensen og Jacob Torfing fra Roskilde Universitet, der også har redigeret bogen og skrevet bogens introducerende og konkluderende kapitler. Bogens målgruppe er ”såvel praktikere som forskere og studerende, der er interesseret i at forstå og/eller arbejde med at fremme offentlig innovation gennem forskellige former for netværksbaseret samarbejde ...” (s. 16).

Samtlige 21 kapitler af de 25 bidragsydere forholder sig eksplicit til begreberne innovation og samarbejdsdrevet innovation, og disse begreber er derved

dem, der binder bogens ganske forskellige bidrag sammen. Innovation defineres i det introducerende kapitel som "... en mere eller mindre intenderet og proaktiv proces, som udvikler, implementerer og spreder nye kreative ideer, der skaber en kvalitativ forandring i en given kontekst" (s. 29). Herved bliver innovation, til forskel fra nogle andre definitioner, men i overensstemmelse med store dele af innovationslitteraturen, i princippet værdineutralt, idet spørgsmålet om, om innovation medfører forbedringer, bliver et empirisk spørgsmål.

Begrebet *samarbejdsdrevet innovation* er udviklet med henblik på at sætte fokus på innovationsnetværk og tydeliggøre, at innovationer og innovationsprocesser ofte kræver deltagelse af mange forskellige aktørgrupper. Særligt mere radikale innovationer kræver ofte brud med tendenser til silotænkning og stereotype forestillinger om modsætninger mellem eksempelvis offentlig og privat innovation. Med dette udgangspunkt kommer man vidt omkring i bogens forskellige bidrag. I del 1 med teoretiske vinkler på samarbejdsdrevet innovation er der kapitler om økonomisk innovationsteori, planlægningsteori, teorier om teknologisk innovationsteori, organisationsteori, teorier om ledelse og innovation, teorier om offentlig administration og styring og et læringsteoretisk perspektiv på innovation.

I del 2 om aktørerne i de samarbejdsdrevne innovationsprocesser er der kapitler om borgerne og brugerne, de fagprofessionelle, offentlige ledere, de folkevalgte og proceskonsulenterne. I del 3 med empiriske studier af samarbejdsdrevet innovation er der kapitler med casestudier om det kriminalpræventive råd, sundhedscentre, lokale aktionsgrupper i landdistrikterne, nye metoder til fastholdelse af unge i uddannelse, samt et par kapitler baseret på spørgeskemaer om offentlige lederes vurdering af innovation og eksperter vurdering af barrierer imod og drivkræfter for samarbejdsdrevne innovationsprocesser.

Tilsammen tegner kapitlerne et nuanceret og rigt facetteret billede af samarbejdsdrevne innovationsprocesser i og omkring den offentlige sektor i Danmark. Skal man fremhæve et enkelt bidrag som særligt væsentligt, må det være Bengt-Åke Lundvalls indsigtfulde og kompakte kapitel om økonomisk innovationsteori. For det første præsenteres her en væsentlig international økonomisk teoriudvikling, som bryder med traditionelle dogmer fra den neoklassiske økonomiske teori og bygger på årtiers solid empirisk forskning. For det andet har Bengt-Åke Lundvall og forskergruppen omkring ham ydet væsentlige bidrag til denne udvikling, og i kapitlet får man i koncentreret form et indtryk af, hvad denne teoritradition har at byde på.

Bogen har som eksplicit ambition at bidrage til at sætte en dagsorden for en mere proaktiv innovationsstrategi for den offentlige sektor, og som sådan markerer bogen sig som et relevant og væsentligt indspark i en debat om, hvordan

den offentlige sektor kan bidrage til et mere dynamisk og innovativt dansk samfund.

Morten Balle Hansen
Institut for Statskundskab
Aalborg Universitet

Anders Berg Sørensen, Caroline Howard Grøn og Hanne Foss Hansen (red.), *Organiseringen af den offentlige sektor. Grundbog i offentlig forvaltning*. København: Hans Reitzels Forlag, 2011, 462 s., 425 kr.

Som bogens titel angiver, er der tale om en grundbog i offentlig forvaltning. Bogen er redigeret af Anders Berg Sørensen, Caroline Howard Grøn og Hanne Foss Hansen, som alle tre også er forfattere på en stor del af bogens kapitler. Herudover indeholder bogen bidrag fra en række danske forskere inden for offentlig forvaltning. Tilvejebringelsen af en sådan grundbog er selvsagt et ambitiøst projekt, da litteraturen om offentlig forvaltning er enorm og kan struktureres på mange måder. Der må nødvendigvis træffes en række valg, der vil gøre ondt på læsere, som føler at netop ”deres” område bliver overset.

Et af forfatternes hovedargumenter for at skrive bogen er, at der har manglet en grundbog på dansk, der præsenterer centrale perspektiver på offentlig forvaltning fra et organisations- og institutionsteoretisk perspektiv. Formålet er således at tilvejebringe en lærebog om offentlig organisation, der giver læseren teoretisk baggrund og analytiske redskaber i studiet af den offentlige forvaltning med særligt fokus på den danske offentlige sektor.

Bogen består af to dele med i alt 17 kapitler. Ved starten af hvert kapitel oplyses en række af kapitlets hovedpointer, hvilket giver læseren et hurtigt og nyttigt overblik over det kommende kapitel. Den første del af bogen (kapitel 1-8) er primært skrevet af bogens tre redaktører og behandler den offentlige forvaltning ud fra tre analyseniveauer: organisationens interne liv, organisation og omgivelser og organisationsfelter. Hvert analyseniveau behandles i henholdsvis et rationelt perspektiv og et normperspektiv. Denne opdeling fungerer generelt ret godt som struktur for bogens første del. Til sidst i hvert af de otte første kapitler foretages endvidere en sammenfatning af kapitlet, og der opstilles en række kritiske spørgsmål til de teorier, der er blevet gennemgået.

Del II består af en række tematiske kapitler skrevet af forskellige forfattere med ekspertise inden for det givne tema. Kapitel 9, 10 og 11 adresserer en række generelle temaer (styringsteori, reformer og ledelse), mens de følgende

kapitler er struktureret efter faserne i en politisk proces. Generelt lykkes det ganske godt at holde en vis sammenhæng og rød tråd i de forskellige bidrag, hvilket ofte er en udfordring for sådanne antologier.

Samlet set har bogen et stærkt organisationsteoretisk fundament, som specielt præger bogens første del. I starten nævner bogens redaktører, at de, i tillæg til teorier der er udviklet med specielt henblik på offentlige forvaltning, ønsker at anvende generisk organisationsteori (dvs. teori som ikke er udviklet specifikt til offentlige organisationer). Disse teorier skal så tilpasses – eller ”oversættes” som forfatterne betegner det – til brug på offentlige organisationer. Denne øvelse lykkes overordnet set meget godt.

I forlængelse heraf inddrager bogens del I en række klassiske værker fra forfattere som Herbert A. Simon, James G. March og Johan P. Olson – det kan dog undre en smule, at forfatterne har valgt stort set ikke at benytte Wilsons (1989) klassiker inden for offentlige organisationer *Bureaucracy: What Government Agencies Do and Why They Do It*, som faktisk berører rigtig mange af de ting, bogen har til hensigt at præsentere i del I. Givet ønsket om en politologisk vinkel på den offentlige forvaltning er der heller ikke helt så stort fokus på forholdet *mellem* forskellige organisationer, særligt principal-agent-forhold, som man ofte ser i litteraturen om offentlig forvaltning.

Bogen indeholder ikke nogen decideret redegørelse for, hvordan de forskellige dele af den danske offentlige forvaltning er opbygget (dvs. den statslige, kommunale og regionale forvaltning). Der er tale om et bevidst fravalg af en samlet ”apparaturbeskrivelse”, som bogens redaktører anfører det. I stedet henvises til en række af sådanne beskrivelser. Spørgsmålet er, om en grundbog med særligt fokus på den danske offentlige sektor kan undvære en sådan samlet redegørelse for de væsentligste træk ved den danske offentlige forvaltning (og evt. EU’s forvaltning som ligeledes er relevant for den danske kontekst). Under alle omstændigheder vil det ved anvendelse af grundbogen i et undervisningsforløb om offentlig forvaltning være naturligt (og nok også nødvendigt) at anvende bogen i kombination med sådanne ”apparaturbeskrivelser” (hvilket formentlig også er forfatternes hensigt).

Udeladelsen af apparaturbeskrivelsen giver imidlertid plads til behandlingen af en række vigtige og spændende forhold ved den offentlige forvaltning, som ofte ikke får helt den plads, de fortjener, i forvaltningslitteraturen. Her tænker jeg specielt på betydningen af teknologi, evaluering og forvaltningsetik, som behandles i kapitel 14, 16 og 17. Sluttelig skal det nævnes, at bogen generelt er velskrevet og giver en solid fremstilling af de forskellige teorier. En stor styrke gennem bogen er ligeledes den hyppige brug af cases og eksempler

til illustration af de teoretiske pointer. Bogen lykkes således ganske godt med et ret ambitiøst projekt.

Morten Jakobsen
Institut for Statskundskab
Aarhus Universitet

Nicholas R. Lardy, *China's Economic Growth: After the Financial Crisis*. Washington: Peterson Institute for International Economics, 2012, 181 s., \$ 22.

Kina har igennem de seneste tre årtier haft ekstraordinær høj økonomisk vækst, hvilket i dag har gjort landet til verdens næststørste økonomi. Selv under den globale finansielle og økonomiske krise i 2008-2009 faldt den kinesiske vækst kun marginalt, og Kina fremstår i dag som en kritisk vækstmotor i verdensøkonomien på et tidspunkt, hvor de vestlige økonomier er i dyb krise. Trods disse imponerende vækstrater er der stigende fokus, herunder i det officielle Kina, på de strukturelle ubalancer, som er opstået i den kinesiske økonomi igennem det seneste årti, og der er bred enighed om, at der er behov for en ny vækstmodel (eller økonomisk rebalancering), hvis Kina skal forsætte den nuværende vækst og økonomiske udvikling.

Nicholas R. Lardy fra Peterson Institute for International Economics i Washington har igennem en årrække beskæftiget sig med udviklingen i den kinesiske økonomi. I sin nye bog analyserer Lardy Kinas økonomiske politik under den globale finanskrisen i 2008-2009 samt de udfordringer, som det kinesiske lederskab står over for i bestræbelserne på at fastholde væksten på længere sigt. Kapitel 1 giver et overblik over de tiltag, som Kina gennemførte i kølvandet på finanskrisen, herunder vurderer den efterfølgende kritik af den kinesiske stimuluspakke. Lardy konkluderer, at den kinesiske stimuluspakke (modsat fx den amerikanske) var meget succesfuld i forhold til at bringe Kina helskindet gennem krisen. Derimod var pakken ikke designet til at adressere de langsigtede strukturelle udfordringer i den kinesiske økonomi. Her gjorde den nærmere ondt værre.

Kapitel 2 beskriver de økonomiske ubalancer i den kinesiske økonomi, som opstod kort efter årtusindeskiftet, herunder en overdreven afhængighed af eksport og investeringer til at generere vækst. Samtidig oplevede Kina et signifikant fald i husstandenes disponible indkomst som en andel af BNP samt et lavt og fortsat faldende forbrug som andel af BNP. Hertil kom en overdreven fremstillingssektor sammenlignet med servicesektoren samt en voldsom

stigning i den nationale opsparings-investerings-ubalance, som resulterede i store og stigende handelsoverskud. Hvor den kinesiske økonomi i slutningen af 1990'erne på mange måder mindede om andre udviklingsøkonomier, havde Kina ti år senere udviklet sig til en markant "outlier" i den globale økonomi på stort set alle parametre.

Kapitel 3 bekræfter, hvilke politikker den kinesiske regering kan gøre brug af i bestræbelserne på at rebalancere økonomien og således skabe fundamentet for en mere bæredygtig økonomisk vækst. Lardy plæderer for gennemførelsen af mange af de samme tiltag, som fx Verdensbankens og det kinesiske DRC's (Development Research Centre – under det kinesiske statsråd) rapport "China 2030" fra februar 2012, herunder øgede investeringer i offentlig service og velfærd for at reducere husholdningernes opsparing. Lardys bidrag til debatten om Kinas økonomiske rebalancering er dog først og fremmest den vægt, som han tillægger penge- og valutapolitikken, herunder behovet for en reform af den finansielle sektor. Lardys centrale tese er, at Kinas finansielle system er blevet stadig mere undertrykt siden 2003. Det kommer blandt andet til udtryk i negative realrenter på husholdningernes opsparing, hvilket på afgørende vis har bidraget til at mindske husstandsindkomsterne i perioden, idet husstandene enten har måttet spare endnu mere op eller placere deres opsparing i fast ejendom, som igen har bidraget til den spirende kinesiske boligboble. Den negative indlånsrente har således dels udgjort en implicit beskatning af husholdningerne, dels udgjort en indirekte subsidiering af kapitalintensive (ofte statsejede) virksomheder, som har kunnet låne penge til en billig rente. Dette forhold har igen medvirket til at øge investeringerne til et alt for højt niveau.

Lardy påviser endvidere, hvordan rentepolitikken hænger sammen med valutakurspolitikken. Siden 2003 har den kinesiske nationalbank (PBOC) forsøgt at holde den kinesiske valuta undervurderet i forhold til dollaren gennem massive interventioner på valutamarkedet, hvilket har medført en enorm beholdning af udenlandsk valuta. For at forhindre dette i at skabe inflation i Kina har nationalbanken samtidig måttet gennemføre omfattende steriliseringsmanøvrer, hvilket igen har gjort det nødvendigt at kontrollere renterne. Lardy konkluderer på den baggrund, at et mere fleksibelt valutakursregime udgør en nødvendig forudsætning for en liberalisering af rentesatserne.

Kapitel 4 ser på de internationale implikationer af de økonomiske ubalancer i Kina, herunder argumenterer for, at rebalancering af den kinesiske økonomi udgør en nødvendig forudsætning for en global rebalancering og dermed et bæredygtigt globalt opsving efter finanskrisen.

Kapitel 5 er – set fra en politologisk synsvinkel – bogens mest interessante. Den kinesiske topledelse har siden udgangen af 2004 anerkendt behovet for

en gradvis rebalancering af økonomien med mindre vægt på investeringer og eksport og større vægt på forbrug. Det blev måske klart formuleret af den kinesiske Premier, Wen Jiabao, da han i 2007 betegnede den kinesiske vækst som "unsteady, imbalanced, uncoordinated, and unsustainable". Økonomisk rebalancering har samtidig været kodeordet for såvel den 11. og den 12. femårsplan. Trods den erklærede politiske ambition om rebalancering er den kinesiske økonomi blot blevet mere og mere ubalanceret de senere år. Kapitel 5 viser hvorfor. Lardy argumenterer for, at forklaringen skal søges i fremvæksten af dels en mere kollektiv kinesisk ledelse, dels en lang række særinteresser, som har været i stand til at blokere reformer. Økonomer i den kinesiske nationalbank samt en række uafhængige kinesiske akademikere har nærmest stået alene med opfordringen til at liberalisere rentesatserne. I stedet har eksportindustrien, kystprovinserne, statsejede virksomheder, ejendoms- og byggeindustrien samt Kinas kommercielle banker alle nydt godt af den eksisterende (ubalancerede) økonomiske politik, som for alles vedkommende har medført overnormale profitter. Disse særinteresser har samlet set haft uforholdsmæssig stor indflydelse på formuleringen af den kinesiske økonomiske politik og har hidtil været i stand til at blokere for de nødvendige reformer. De store tabere i spillet er de kinesiske husstande og forbrugere.

Der har den seneste tid været stadig mere højroastede opfordringer i Kina til behovet for rebalancering, hvilket blandt andet er kommet til udtryk ved rapporten fra Verdensbanken og DRC, som synes sanktioneret af den næste generation af kinesiske lederne. Reformkræfter har på den baggrund vejret fornyet morgenluft. Spørgsmålet er dog, om der er grund til optimisme. Lardy lader svaret stå åbent, men hvis den koalition af særinteresser, som beskrives i kapitel 5, bevarer sin indflydelse, er der næppe udsigt til grundlæggende reformer. Hertil kommer, at eksporten og den økonomiske vækst i Kina i de seneste måneder (foråret 2012) har været faldende som følge af krisen i de vestlige økonomier, og der tales nu om behovet for en ny kinesisk stimuluspakke med fokus på infrastrukturinvesteringer. Det vil i så fald blot forværre de eksisterende ubalancer.

Lardy leverer med sin bog et solidt og vigtigt bidrag til debatten om rebalanceringen af den kinesiske økonomi, som har stadig større betydning for resten af verden. Bogen er hverken udtryk for den omsiggribende "Kina kommer"-litteratur eller de lige så omsiggribende forudsigelser om den kinesiske økonomis snarlige undergang. Lardys bidrag består især i fremhævelsen af penge- og valutapolitikens centrale rolle i fastholdelsen af de nuværende ubalancer. Et andet vigtigt bidrag er analysen af de politiske barrierer for en rebalancering. Sidstnævnte aspekt diskuteres sjældent i den rent økonomiske litteratur, men

synes helt afgørende for forståelsen af netop den kinesiske økonomiske politik. Afsnittet kunne derfor med fordel være udbygget. Lardys bog synes dog alligevel uomgængelig, hvis man ønsker at forstå udfordringerne nu og på sigt for den kinesiske økonomi.

Rasmus Abildgaard Kristensen

1. Ambassadesekretær, Beijing

Abstracts

Asbjørn Sonne Nørgaard, Robert Klemmensen, Peter Thisted Dinesen og Axel Skytthe

Only in the dark are all cats grey: the significance of genetics and individual differences for political behavior

Models of political behavior are based on the idea that individual dispositions are fundamentally the same. Behavioral genetics questions this one size fits all assumption. Political behavior is a product of both nature and nurture. The article argues that students of political behavior have to take genetically informed deep-seated individual differences seriously and presents a recent Danish twin study of political behavior. The analysis shows that individual variation in ideological orientation, political participation, political interest and external efficacy is partially accounted for by genetic disposition. Moreover, the well-established relationship between sense of efficacy and political participation is primarily accounted for by a shared, latent genetic disposition. The article concludes that traditional theories of political behavior have to be revised to incorporate the fact that one model of man does not fit all.

Christian Albrekt Larsen

Prejudice toward ethnic minorities. A comparison of Denmark, Sweden, UK and the USA

The article compares how the majority population in Denmark, Sweden, UK and the US perceive ethnic minorities. In the US, a long research tradition has shown how white Americans hold prejudice attitudes toward “blacks”. This article describes whether Britons, Swedes and Danes have developed the same kind of prejudices toward “non-western immigrants”. The article is based on a unique data source where items from the American GSS survey are replicated in three European countries. The analysis shows that the Americans’ prejudices toward “blacks” are not worse than the Europeans’ prejudices toward “non-western immigrants”. This leads to the conclusion that neither attempts to de-politize the ethnicity issue nor the presence of an encompassing welfare regime have been able to prevent the establishment of prejudices and stereotypes toward out-group members.

Anders Engrob Birkmose og Jens Peter Frølund Thomsen

Does contact with immigrants increase tolerance?

The paper examines the intergroup contact hypothesis in a multilevel analysis of 21 countries. Ethnic tolerance is treated as the dependent variable and workplace contact is treated as the independent variable. This paper confirms the findings of many single country studies that intergroup contact increases tolerance toward European immigrants. This paper also tests whether intergroup friendship and perceived symbolic threat mediate the effect of workplace contact on out-group tolerance. Statistical analyses confirm that friendship and perceived symbolic threat almost fully account for the effect of workplace contact. In the final section, the paper discusses some of the major critiques of intergroup contact research.

Lene Aarøe

Citizen emotions and Islam in the public: islamophobia or context-induced negativity?

The role of religion, and especially Islam in the public space has become a new conflict issue in public debate. Yet our knowledge of citizens' attitude formation with respect to the question of Islam and Christianity in the public space in Denmark remains limited. Prior Danish research has mainly focused on the general aversion to Islam. The article extends and nuances this perspective. With data from two survey experiments collected in Denmark it is demonstrated that affective negativity against Islam is contextual so that the difference in citizens' anxiety and contempt of Muslim as compared to Christian symbols in the dress code in the public space depend on whether the target group members are private citizens or public representatives.

Rune Slothuus, Michael Bang Petersen and Jakob Rathlev

Political parties as opinion leaders: results from a panel survey

The impact of political parties on public opinion has been debated among scholars for more than half a century. Yet, few studies have examined the influence of cues from political parties on citizens' policy preferences during an actual policy debate. Drawing on data from a six-wave panel survey, we examine how two major shifts in policy positions among the major center-right parties in Denmark affected public preferences during 2010-11. We find strong effects of party cues on mass policy preferences and polarization along partisan lines. The magnitude of opinion shifts in our real world context rivals party cue ef-

fects found in experimental settings, suggesting a strong role of political parties as opinion leaders.

Yosef Bhatti, Kasper M. Hansen og Asmus Leth Olsen

Tax policy change and political support for the mayoral party

Do voters at Danish municipal elections punish and reward the incumbent party for changing the tax rate? We examine the relationship between changes in the tax rate and the support for the incumbent party in the period 1985-2001 and find a strong relationship between income taxes and electoral support. Property tax does not seem to matter, however. The effect of changes in income taxes seems to be most pronounced close to elections while changes occurring during the first years of an electoral term only seem to have marginal influence. Finally, no relationship is found between changes in taxes in neighboring municipalities and support to the incumbent, though incumbent parties in municipalities with a low absolute tax rate compared to the surrounding municipalities seem to perform relatively well at elections.

Om forfatterne

Yosef Bhatti, ph.d. og adjunkt, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet. Forsker i valgdeltagelse, valg og offentlige reformer. Hans forskning er udgivet eller under udgivelse i blandt andet *European Journal of Political Research*, *Public Choice* og *Electoral Studies*. E-mail: yb@ifs.ku.dk.

Anders Engrob Birkmose, stud.scient.pol., Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet. Artiklen, der publiceres i dette nummer, er baseret på Anders' bacheloropgave fra 2011. E-mail: birger7@hotmail.com.

Peter Thisted Dinesen, lektor i statskundskab, Københavns Universitet, tidligere adjunkt under forskningsprogrammet "Determinants of Political Beliefs and Behaviour Revisited: Heritability, Personality, and Situations" ved Syddansk Universitet. Arbejder blandt andet på et projekt om uddannelses betydning for politisk deltagelse på baggrund af den danske tvillingeundersøgelse samt et projekt om boligområdets betydning for politisk adfærd. E-mail: ptd@ifs.ku.dk.

Robert Klemmensen, lektor i statskundskab, Syddansk Universitet. Har gennem årene forsket i politiske forlig, elitors responsivitet, vælgeradfærd mv. Leder sammen med Asbjørn Sonne Nørgaard forskningsprogrammet "Determinants of Political Beliefs and Behaviour Revisited: Heritability, Personality, and Situations", som er støttet dels af Velux-fonden, dels af Dekanen for Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, SDU som en del af fakultetets satsning vedrørende "Forskning i international klasse". E-mail: rkl@sam.sdu.dk.

Christian Albrekt Larsen, professor (mso), Centre for Comparative Welfare Studies, Institut for Statskundskab, Aalborg Universitet. Har arbejdet med årsager og konsekvenser af langtidsløshed, politiske beslutningsprocesser i velfærdspolitikken og holdningsdannelse. Sidste afsluttet projekt koncentrerede sig om tillidsniveauer i Danmark, Sverige, USA og Storbritannien, mens et igangværende projekt under Sapere aude-programmet "Ung forskningsleder" handler om nordiske lighedsholdninger, velfærdsholdninger, arbejdsorientering mv. E-mail: cal@dps.aau.dk.

Kasper Møller Hansen, ph.d. og professor i almen og komparativ statskundskab med særligt fokus på anvendt kvantitativ metode, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet. Hans forskningsområder er politisk adfærd primært valg, kampagner og stemmeadfærd. E-mail: kmh@ifs.ku.dk.

Asbjørn Sonne Nørgaard, professor i statskundskab, Syddansk Universitet. Har gennem årene forsket i samspillet mellem interesseorganisationer og statslige myndigheder, reformpolitik, offentlig forvaltning mv. Leder sammen med Robert Klemmensen forskningsprogrammet "Determinants of Political Beliefs and Behaviour Revisited: Heritability, Personality, and Situations", som er støttet dels af Velux-fonden, dels af Dekanen for Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, SDU som en del af fakultetets satsning vedrørende "Forskning i international klasse". E-mail: ano@sam.sdu.dk.

Asmus Leth Olsen, ph.d.-studerende, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet. Forsker i effekten af performancemål, administrativ-politisk adfærd og brugen af naturlige eksperimenter i studiet af offentlig politik og offentlige organisationer. Hans forskning er blandt andet udgivet i tidsskrifterne *Public Choice*, *Public Administration* og *Governance*. E-mail: ajlo@ifs.ku.dk.

Michael Bang Petersen, lektor, ph.d., Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet. Forsker i politisk psykologi; herunder de psykologiske processer bag retspolitiske holdninger, velfærdsholdninger samt tilknytningen til politiske partier. Har publiceret om disse emner i *American Journal of Political Science*, *Journal of Politics*, *British Journal of Political Science* og *Public Opinion Quarterly*. E-mail: michael@ps.au.dk.

Jakob Rathlev, ph.d., manager i Epinion med forretningsansvar for forskningsundersøgelser og politiske undersøgelser. Næstformand i Selskab for Surveyforskning, medredaktør af *Metode & Forskningsdesign*, censor i sociologi samt ekstern lektor i statskundskab ved Københavns Universitet. E-mail: jra@damvad.dk.

Axel Skytthe, lektor og senior data analytiker i epidemiologi ved Syddansk Universitet og databaseleder på Det Danske Tvillingregister. Hans primære forskningsinteresser er medicinsk demografi, genetisk epidemiologi, tvillingstudier og aldring. E-mail: askytthe@health.sdu.dk.

Rune Slothuus, lektor, ph.d., Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet. Forsker i politisk holdningsdannelse og politisk kommunikation. Forskellige projekter om, hvordan frames og argumenter, særligt fra politiske partier, påvirker borgernes holdninger. Har publiceret om disse emner i blandt andet *Journal of Politics*, *British Journal of Political Science*, *Public Opinion Quarterly*, *American Political Science Review* og *Political Communication*. Se mere på www.ps.au.dk/slothuus. E-mail: slothuus@ps.au.dk.

Jens Peter Frølund Thomsen, lektor, ph.d. i komparativ politik, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet. Har skrevet talrige artikler og bøger om politisk teori og forholdet mellem majoritetsbefolkning og etniske minoriteter. Har senest udgivet en artikel i *Scandinavian Political Studies* om kontakthypotesen og etnisk tolerance. E-mail: froelund@ps.au.dk.

Lene Aarøe, adjunkt, ph.d., Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet. Forsker i politisk kommunikation og politisk holdningsdannelse og har stor interesse for eksperimentel metode. Gennemfører for tiden et større forskningsprojekt om politiske elitebudskaber og politiske værdier. Nyere artikler i blandt andet *Political Behavior* og *Political Communication*. E-mail: leneaaroe@ps.au.dk.